

روایت سید حسین نقوی حسینی از تأثیر وضعیت اقتصادی بر سیاست خارجی **ساختار جدید مذاکرات، آمریکا را به سمت میز مذاکره سوق داد**

مذاکرات می تواند در کوتاه مدت آثار مثبتی داشته باشد

یک فعال سیاسی اصولگر اظهار داشت: مادر موقعیتی قرار داریم که باید تکلیف خود را با طرف مقابل، بر مبنای جنگ یا مذاکره، روشن کنیم. جمهوری اسلامی ایران همواره به دنبال گفت‌وگو و مذاکره بوده و هیچ‌گاه آغاز جنگ و درگیری نبوده است، در مقابل، این طرف مقابل است که رویکردی مبتنی بر منازعه، کشمکش و رفتارهای زورمدارانه از خود نشان داده است. یکی از شواهد نزدیک و عینی این مساله، همان جنگ ۱۲ روزه است که در آن آمریکایی‌ها رسماً به کشور ما حمله کردند. بنابراین این طرف مقابل است که رفتار جنگ طلبانه و قلدرمابانه دارد، در حالی‌که ایران همواره تلاش کرده اختلافات را از مسیر مذاکره حل و فصل کند. سیدحسین نقوی حسینی، با اشاره به تحولات سیاسی آمریکا ادامه داد: آمریکایی‌ها قطعاً شرایط بین‌المللی، وضعیت داخلی خود و شرایط منطقه را به دقت ارزیابی می‌کنند. آنها در آستانه انتخابات میان دوره‌ای قرار دارند و اگر ترامپ در این انتخابات شکست بخورد، گنگره را از دست خواهد داد؛ بنابراین ناگزیر است با دقت بیشتری تصمیم‌گیری کند. از سوی دیگر، محیط منطقه‌ای در شرایط فعلی عملاً اجازه نظامی‌گری گسترده را نمی‌دهد. زمانی‌که ۹ کشور منطقه از آمریکا می‌خواهند میز مذاکره را ترک نکنند، نشان می‌دهد منطقه آمادگی یک تنش بزرگ را ندارد؛ چراکه تجربه نشان داده این آمریکاست که میز مذاکره را ترک می‌کند، نه ایران. این نماینده سابق مجلس با طرح این پرسش که چرا آمریکا علیه کره شمالی وارد فاز نظامی نمی‌شود، بیان کرد: زیرا شرایط محیطی آن منطقه اجازه چنین اقدامی را نمی‌دهد. خاورمیانه نیز امروز در وضعیتی مشابه قرار دارد. افزون بر این، مساله انرژی عامل تعیین‌کننده‌ای است؛ همه محافل اقتصادی جهان نسبت به نوسانات بازار انرژی حساس هستند و هرگونه اقدام نظامی در منطقه می‌تواند بحران جدی در حوزه انرژی ایجاد کند؛ بحرانی که در نهایت به زیان نظام سرمایه‌داری جهانی تمام خواهد شد. نقوی حسینی با اشاره به مجموعه تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی اظهار کرد: همه این عوامل موجب می‌شود آمریکایی‌ها به یاد راحتی نباشند و اقدام نظامی نزنند. اگر هم بخواهند وارد درگیری نظامی شوند، ناچارند در مدت کوتاهی به نتیجه برسند، چراکه توان ورود به یک جنگ فراساحلی و طولانی را ندارند. در صورت کشیده شدن ماجرا به یک نبرد ادامه‌دار، این آمریکا خواهد بود که با هزینه‌های سنگین مواجه می‌شود و منطقه‌می‌تواند به‌گورستانی برای نیروهای آمریکایی تبدیل شود. وی با اشاره به مواضع رهبر انقلاب افزود: مقام معظم رهبری نیز صراحتاً تأکید کردند که در صورت وقوع جنگ، این درگیری محدود به دو کشور نخواهد ماند و ابعاد منطقه‌ای پیدا خواهد کرد. همین ملاحظات راهبردی، در کنار شرایط سیاسی و اقتصادی جهان، به نظر می‌رسد در تصمیم آمریکا برای بازگشت به میز مذاکره بی‌تأثیر نبوده و آنها را به سمت پذیرش گفت‌وگو سوق داده است. نقوی حسینی تصریح کرد: اگر قرار است مذاکرات به نتیجه برسد و به جمع بندی قابل قبول منتهی شود، طرف مقابل باید در رفتار خود تجدیدنظر کند. با ادبیات تحکمی و رویکردی که بخواهد نتیجه مذاکرات را از پیش تعیین کند، طبیعی است که توافقی حاصل نخواهد شد. با این حال، لحن اخیر مقامات آمریکایی نشان می‌دهد که رویکرد آنها تا حدی تغییر کرده و تمایل بیشتری به پیشبرد گفت‌وگو دارند. وی ادامه داد: اظهارات اخیر درباره شکل‌گیری ساختار جدید مذاکرات از سوی آقای لاریجانی و همچنین تأکید بر پیامدهای منطقه‌ای هرگونه درگیری، در مجموع بر رفتار آمریکا اثر گذاشته است. باید دید در ادامه گفت‌وگوها، طرفین به چه جمع بندی مشخصی خواهند رسید و آیا این روند می‌تواند به توافقی پایدار منجر شود یا خیر. نقوی حسینی با اشاره به وضعیت داخلی کشور عنوان کرد: یکی از عواملی که می‌تواند طرف مقابل، به ویژه ترامپ، را به استفاده از ادبیات نظامی تشویق کند، شرایط داخلی ماست. این وضعیت داخلی است که پیام‌هایی به بیرون مخابره می‌کند و می‌تواند آنان را به اتخاذ لحن تهدیدآمیز علیه جمهوری اسلامی ایران ترغیب کند. یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های این شرایط، وضعیت اقتصادی کشور است؛ واقعیتی که امروز باگرائی‌های سنگین، بی‌ثباتی بازار و نگرانی فعالان اقتصادی همراه شده است.

انگیزه سرمایه‌گذاری

نقوی حسینی بیان کرد: در نشست‌ها و گفت‌وگوهایی که با فعالان اقتصادی داریم، به‌وضوح می‌بینیم که انگیزه لازم برای تصمیم‌گیری و سرمایه‌گذاری کاهش یافته است. بسیاری از تولیدکنندگان و فعالان بازار می‌گویند چشم‌انداز روشنی پیش روی خود نمی‌بینند و از آینده مطمئن نیستند. اینها نشان می‌دهد که اقتصاد کشور در وضعیت مطلوبی قرار ندارد. نقوی حسینی درباره تأثیر مذاکرات بر فضای داخلی گفت: به نظر می‌رسد اگر جامعه و فعالان اقتصادی احساس کنند گفت‌وگوها

در مسیر مشخص و مثبتی پیش می‌رود و چارچوبی برای توافق در حال شکل‌گیری است، در کوتاه‌مدت می‌تواند اثر روانی مثبتی بر بازار بگذارد. کاهش

تهاب، بازگشت نسبی آرامش و افزایش تمایل سرمایه‌ها به حرکت در مسیر تولید، از جمله پیامدهای چنین فضایی خواهد بود. اما این آثار کوتاه‌مدت است. او ادامه به تحولات اجتماعی سال‌های اخیر

اشاره کرد و افزود: تنش‌ها و ناآرامی‌هایی که رخ داد و به تعبیر رهبر انقلاب تلاشی برای برهم زدن ثبات کشور

بود، شکاف‌هایی در جامعه ایجاد کرد.

سه شنبه
۲۱ • ۱۱ • ۱۴۰۴
شعبان ۱۴۴۷ / ۱۰ فوریه ۲۰۲۴

سال هشتم
شماره ۲۳۲۱

«آرمان ملی» سفر علی لاریجانی به عمان را بررسی می‌کند

گذار از مذاکره به تصمیم‌گیری؟

پیام‌های سفر علی لاریجانی به مسقط

داده و پیشرفت‌هایی داشته و از این به بعد باید تصمیمات مهم‌تر در سطوح حاکمیتی گرفته شود که این خود می‌تواند گامی مثبت و رو به جلو تلقی شود.

چند پیام از یک سفر

سفر دبیر شعام به عمان را می‌توان از جهات دیگری نیز مورد بررسی کرد و پالس‌های مختلفی که این سفر می‌تواند داشته باشد را مورد مذاقه قرار داد. شاید نخستین پالس این سفر به آمریکایی‌ها باشد که ایران به مساله مذاکره و توافق به صورت جدی تری فکر می‌کند و سفر لاریجانی یعنی مساله در سطح اصلی تصمیم‌گیری کشور مطرح است و از این کانال پیگیری می‌شود. لذا اگر پیشنهادی در کار باشد این بار در سطح وزارت خارجه بلکه در سطوح اصلی حاکمیت مورد بررسی قرار خواهد گرفت. پالس دیگر به کشورهای منطقه است که ایران می‌خواهد مسائل خود را در حوزه بین‌المللی و منطقه‌ای در سطوح حاکمیتی حل و فصل کند و در این میان عمان می‌تواند فراتر از یک میانجی عمل کند. چه اینکه مسقط به عنوان پایتخت میانجی‌گری و دیپلماسی منطقه تنها کشور مذاکراتی مورد توافق میان تهران و واشنگتن است که هر دو کشور نیز اعتماد لازم را به این کشور دارند. سفر لاریجانی به مسقط حامل این پیام نیز هست که حضور در این سطح دیگر نه برای گفت‌وگو یا مذاکره که بیشتر از جهت تصمیم‌گیری در مورد دریافت‌های آینده است حال باید دید که از سفر دبیر شعام به مسقط چه جزئیاتی بیرون خواهد آمد و لاریجانی چه دستاوردهایی با خود از عمان خواهد آورد تا بهتر بتوان موضوع را مورد بحث و بررسی قرار داد. آنچه مسلم است دیپلماسی می‌تواند به حرکت است و این می‌تواند سبب جنگ را از منطقه بردارد. هر چند که نباید از مکر و حيله طرف مقابل نیز غافل بود.

مشخص شد علی لاریجانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی سه‌شنبه در صدر یک هیأت به مسقط پایتخت عمان سفر خواهد کرد و در جریان این سفر با مقامات عالی سلطنت المللی و همکاری‌های دو جانبه در سطوح مختلف به گفت‌وگو خواهد پرداخت. اما این خبر پرسش‌ها و نگرانی را به ذهن متبادر می‌کند که پاسخ به آنها می‌تواند گره از راز و رمز این سفر بگشاید. اینکه چرا به جای عراقچی لاریجانی به مسقط می‌رود؟ اهمیت این سفر چیست و اساساً لاریجانی با این سفر به دنبال رساندن چه پیامی است؟ واقعیت این است که در سطح تحلیل کلان باید افراد را در بافت موقعیتی خود به بررسی و تحلیل نشست. طبیعتاً اینکه چرا عراقچی به مسقط نرفته و لاریجانی به جای وی راهی پادشاهی عمانان شده به جهت تفاوت جایگاه ساختاری این دو در نظام تصمیم‌گیری کشور است. چرا که عراقچی در جایگاه یک دیپلمات در چارچوب وزارت امور خارجه عمل می‌کند و به لحاظ فنی و دیپلماتیک به مسائل ورود می‌کند. اما سفر علی لاریجانی از جایگاه دبیری شورای عالی امنیت ملی به مسقط یعنی مساله از مذاکرات ابتدایی و فنی گذشته و به تصمیمات کلان رسیده است و نیازمند تصمیمات حاکمیتی است. اینکه قرار است در این مرحله چه تصمیماتی در خصوص نوع امتیازاتی که می‌دهیم یا می‌گیریم با نوع مذاکرات و خطوط قرمز اتخاذ شود. از همین‌رو است که حضور او در عمان می‌تواند پالس مهمی را به طرف مقابل بدهد که او به عنوان یک چهره حاکمیتی که تصمیمش تصمیم نظام است وارد شده نه صرفاً به عنوان یک چهره دولتی که در نهایت باید در اتخاذ تصمیمات خود با مقامات و حاکمیت طرح بحث کند. اهمیت سفر لاریجانی به مسقط از این جهت مورد بحث است که گویا مذاکرات تاکنون نتیجه

«آرمان ملی» جزئیات جلسه غیرعلنی مجلس را تحلیل می‌کند

بررسی دیپلماسی و میدان در بهارستان

مهرداد لاهوتی: باید به تیم مذاکره‌کننده اعتماد داشته باشیم

سوابق باید در تصمیم‌گیری‌ها مورد توجه جدی قرار گیرد. مذاکرات باید از موضع قدرت و اقتدار انجام شود و صیانت از صنعت هسته‌ای کشور به عنوان یک خط قرمز غیرقابل چشم‌پوشی مورد توجه تیم دیپلماسی باشد؛ چرا که این صنعت، مایه حیات آینده کشور است و صیانت از آن یک وظیفه ملی محسوب می‌شود. در ادامه این نشست رئیس ستاد کل نیروهای مسلح و وزیر خارجه نقطه‌نظرات خود را تشریح کردند. در این بخش تأکید شد که جمهوری اسلامی ایران به هیچ عنوان غنی‌سازی صفر درصد را نخواهد پذیرفت و این موضوع به عنوان حق حیات آیندگان این سرزمین هم در صورت صیانت قرار گیرد.، سخنگوی هیأت رئیسه در ادامه با اشاره به گزارش وزارت امور خارجه به نمایندگان، اضافه کرد: «وزیر امور خارجه و تیم دیپلماسی کشور، هر نوع توافقی را بر عدم توافق ترجیح نمی‌دهند و حفظ عزت ایران برای آنها اولویت اصلی است. همچنین تأکید شد که نباید اداره امور کشور در حوزه‌های نظامی و اقتصادی به نتیجه مذاکرات گره زده شود و هر بخش باید وظایف خود را به صورت مستقل انجام دهد. رئیس مجلس تأکید کرد که جمهوری اسلامی ایران بر سر اصول خود با هیچ‌کس تعارف ندارد و این اصول قابل مذاکره نیستند.

از جمله این اصول، غنی‌سازی هسته‌ای است که ایران غنی‌سازی صفر را نخواهد پذیرفت و همچنین توان موشکی کشور که به عنوان یکی از مؤلفه‌های اقتدار ملی، مطلقاً قابل مذاکره نیست. در پایان این نشست آقای عراقچی وزیر امور خارجه تأکید کرد که در هرگونه توافق احتمالی، تمامی قوانین و مصوبات مجلس شورای اسلامی از گذشته تا امروز حتماً لحاظ و رعایت خواهد شد.»

همه آرمان‌های مان و همراه با هزاران سال تمدن و اسلام و انقلاب ۲۲ پهن همگی حضور پیدا خواهیم کرد و یکبار دیگر همبستگی، وحدت و کنار هم بودن را رقم خواهیم زد».

جزئیات جلسه غیرعلنی

همچنین مطابق برگزاری هر جلسه غیرعلنی سخنگوی هیات رئیسه در مورد آن مواردی را اشاره می‌کند. بنا بر گفته گودرزی که در ادامه هم به آن اشاره می‌کنیم، وی اعلام کرد: نماینده‌های مجلس تأکید کردند که مذاکرات باید از موضع قدرت و اقتدار انجام شود و صیانت از صنعت هسته‌ای کشور به عنوان یک خط قرمز غیرقابل چشم‌پوشی مورد توجه تیم دیپلماسی باشد. عباس گودرزی، سخنگوی هیات رئیسه مجلس، در حاشیه جلسه با حضور در جمع خبرنگاران ضمن تشریح جلسه غیرعلنی گفت: «پیام اصلی دعوت توأمان رئیس ستاد کل نیروهای مسلح و وزیر خارجه به جلسه غیرعلنی مجلس این بود که در جمهوری اسلامی ایران، «دیپلماسی و میدان» کاملاً هماهنگ و منسجم عمل می‌کنند و این دو، در روی یک سکه هستند. امروز دیگر دیپلماسی و میدان دو جریان یا دو گروه جداگانه نیستند، بلکه یک ظرفیت واحد و منسجم در خدمت ملت ایران و کشور باعظمت جمهوری اسلامی ایران به شمار می‌روند. وی در همین مورد ادامه داد: «نمایندگان با تأکید بر ضرورت دقت در مذاکرات، هشدار دادند که تیم مذاکره‌کننده باید مراقب فرانچسکوها و اسنپ‌ک‌ها باشد و تجربه برجام حتماً پیش‌روی مسئولان و تیم مذاکره‌کننده قرار گیرد. آمریکا دشمنی است که سابقه نقض عهد، قریب و بدعهدی دارد. این

مذاکرات با آمریکا را مشخص کرد و ما گفتیم مذاکرات باید غیرمستقیم باشد لذا تیم مذاکره‌کننده نظرات نظام جمهوری اسلامی را رعایت کرده است. منتقدان باید به این مورد توجه داشته باشند که قطعاً تیم مذاکره‌کننده همه تصمیمات خود را با راکان نظام و همچنین شورای امنیت ملی در میان می‌گذارد و از این نظر هیچ جای نگرانی وجود ندارد. آنها حلقه واسط بین حاکمیت و طرف مذاکره هستند و از خود تصمیمی نخواهند گرفت. ما نیز باید از این دوستان حمایت کنیم. در خصوص مذاکرات، رهبری انقلاب با گفت‌وگوها موافقت کرده‌اند. در خواست ما در مجلس این است که همه بزرگواران به تیم مذاکره‌کننده اعتماد داشته باشیم.»

دست برتر ایران

روز گذشته بعد از پایان جلسه علنی مجلس شورا نایب رئیس مجلس با اشاره به ارائه گزارش وزیر امورخارجه و رئیس ستاد کل نیروهای مسلح به مجلس گفت: «به‌زودی آمریکا از این کرده خود پشیمان خواهد شد». حمیدرضا حاجی‌بابایی در همین مورد ادامه داد: «در جلسه غیرعلنی که با حضور نمایندگان، فرمانده ستاد کل نیروهای مسلح و وزیر امور خارجه برگزار شد، گزارشات واقعی و افتخارآفرینی راد در مجلس ارائه شد که دست برتر با جمهوری اسلامی است و اقتدار از آن ملت بزرگ ایران است و به‌زودی آمریکا از این کرده خود پشیمان می‌گردد». در ابتدا باید به این مورد اشاره کنم که بنا بر گزارش‌ها و مستندات موجود مذاکرات عمان عزتمندانه بوده است. توجه داشته باشید که ما باید در جهت تقویت تیم مذاکره‌کننده کشورمان تلاش کرده و به آنها کمک کنیم که از ۴۷ سال گذشته، این قله بلندتر

باشد. همراه با همه شهیدان، همراه جمهوری اسلامی ایران رابط و محل

سیاست

گزارش

جایی «آرمان ملی» بررسی می‌کند

پیچیدگی‌های توافق هسته‌ای

بین ایران و آمریکا

آرمان ملی؛ پرونده هسته‌ای ایران با وجود اعلام صریح مبنی بر عدم وجود جنبه‌های غیرصلح‌آمیز در مواجعه با مطالبه آمریکا، یعنی عدم ساخت سلاح هسته‌ای وارد مرحله‌ای حساس و تعیین‌کننده شده است. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، بارها تأکید کرده که هدف اصلی واشنگتن از مذاکرات و فشارهای سیاسی و نظامی، جلوگیری از دستیابی ایران به بمب هسته‌ای است. این در حالی است که مقامات جمهوری اسلامی ایران همواره اعلام کرده‌اند تولید سلاح هسته‌ای جایی در دکتترین دفاعی ایران ندارد. با این وجود، آمریکایی‌ها تحت فشار شدید صهیونیست‌ها، حاضر به پذیرش تداوم ذخایر اورانیوم با غنی‌ا بالا در ایران نشده‌اند و همین مساله یکی از محورهای اصلی تنش‌های اخیر بوده است. در همین چارچوب و در درگیری ۱۲ روزه بین ایران و اسرائیل، آمریکا نیز وارد ماجرا شد و در همراهی با تیل اویو، برخی تأسیسات هسته‌ای ایران را هدف قرار داد؛ اقدامی که اگرچه با هدف تضعیف توان هسته‌ای ایران انجام شد، اما به نظر می‌رسد نتوانسته معادله را به گونه‌ای محسوس به نفع آمریکا تغییر دهد و این دقیقاً همان نقطه‌ای است که ایران را قادر ساخته از موضع برابر با آمریکایی‌ها وارد گفت‌وگو شود.

ترامپ و اورانیوم ۶۰ درصد

پس از پایان درگیری ۱۲ روزه، مقامات آمریکایی به صراحت اعلام کردند که اورانیوم با غنی‌ا بالا در ایران، بر اثر بمباران تأسیسات هسته‌ای از بین نرفته است. این اعتراف به معنای آن است که تهران همچنان می‌تواند در آینده به حدود ۴۰۰ کیلوگرم اورانیوم با غنی‌ا ۶۰ درصد دسترسی داشته باشد. هرچند وجود چنین اورانیومی از نظر فنی به معنای ساخت سلاح هسته‌ای نیست اما از نگاه آمریکا، در صورتی که این ذخایر بار دیگر وارد چرخه غنی‌سازی شود امکان رسیدن به غنی‌ا ۹۰ درصد وجود خواهد داشت. از منظر واشنگتن، چنین سناریویی به این مناسبت که فاصله ایران با ساخت سلاح هسته‌ای در صورت در اختیار گرفتن دوباره اورانیوم ۶۰ درصد می‌تواند به چند روز کاهش یابد. در حالی که بعد از دخالت آمریکا در رویارویی ۱۲ روزه، مدعی بودند که توانسته‌اند پرونده هسته‌ای ایران را ببندند. بعد از مدتی خودشان از این حرف برگشته و ادعا کردند که پرونده هسته‌ای ایران باید به‌طور کامل تعیین تکلیف شود و در همین راستا، درخواست غنی‌سازی صفر درصدی را مطرح کرده‌اند. موضوعی که از نظر ایران غیر قابل پذیرش است. ایران بارها اعلام کرده که حاضر به چنین عقب‌نشینی نخواهد بود. با در نظر گرفتن مجموعه رویدادها به نظر می‌رسد بازی جدید ترامپ، بیش از هر چیز با هدف روشن شدن تکلیف اورانیوم ۶۰ درصد و آینده غنی‌سازی طراحی شده است.

خروج اورانیوم از ایران

ایران و ایالات متحده آمریکا پس از اوج‌گیری تنش و رویارویی در جنگ ۱۲ روزه، بعد از مدتی دورنخست مذاکرات خود را در دست گرفته‌اند. اگرچه هر دو طرف از کلبت گفت‌وگوها ابراز رضایت کرده‌اند اما محور اصلی مذاکرات همچنان مساله غنی‌سازی است. تهران طرح‌هایی را برای ادامه غنی‌سازی ارائه کرده که راهی برای عبور از این مرحله به دست دهد. اما پافشاری آمریکا بر غنی‌سازی صفر درصد راه را بر هر توافقی خواهد بست. با این حال، مساله کلیدی، تعیین سرنوشت اورانیوم ۶۰ درصدی است. برخی کارشناسان معتقدند یکی از گزینه‌های روی میز، خروج این اورانیوم از خاک ایران است؛ سناریویی که پیش‌تر رئیس سازمان انرژی اتمی ایران مخالفت صریح خود را با آن اعلام کرده بود. با این وجود، روسیه همواره از انتقال اورانیوم غنی‌شده ایران به خاک خود حمایت کرده است. چند روز پیش، سخنگوی وزارت امور خارجه روسیه اعلام کرد که طرح انتقال اورانیوم غنی‌شده ایران به روسیه همچنان روی میز قرار دارد. مارا را زوروا تأکید کرد که این ذخایر متعلق به ایران است و نگهداری آن در داخل کشور، مغایرتی با تعهدات تهران ذیل پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای ندارد و تنها ایران حق تصمیم‌گیری درباره سرنوشت آن را دارد.

رقیق‌سازی اورانیوم

سناریوی دوم که این روزها بیشتر مورد توجه قرار گرفته، رقیق‌سازی اورانیوم ۶۰ درصدی در داخل ایران است. این گزینه از نگاه بسیاری از کارشناسان، راهکاری هوشمندانه محسوب می‌شود، چرا که رقیق‌سازی این حجم از اورانیوم، به باتولید چرخه سوخت هسته‌ای منجر خواهد شد؛ دروه‌ای که در جریان حملات اخیر آسیب دیده است. محمد اسلامی، رئیس سازمان انرژی اتمی ایران، اخیراً اظهار کرد: «احتمال رقیق‌سازی اورانیوم ۶۰ درصد، به این بستگی دارد که در مقابل آن تمامی تحریم‌ها غنی‌سازی لغو شود». این موضوعی که نشان می‌دهد تهران حاضر است در قبال امتیازات ملموس اقتصادی، درباره سرنوشت اورانیوم غنی‌شده وارد معامله شود.

غنی‌سازی مشترک

سناریوی سوم، ایده‌ای جدیدتر و پیچیده‌تر است که بر مشارکت کشورهای منطقه و حتی آمریکا در فرآیند غنی‌سازی اورانیوم در ایران استوار است. در این طرح ایران با برخی کشورهای عربی منطقه در پروژه غنی‌سازی شریک می‌شود و به‌نوعی نگرانی‌های امنیتی آنها را کاهش می‌دهد. حتی این احتمال مطرح شده که آمریکا، از سوی دیگر، آمریکا غیرمستقیم، در بخشی از چرخه سوخت هسته‌ای ایران حضور داشته باشد. این سناریو اگرچه بلندپروازانه به نظر می‌رسد، اما می‌تواند بخشی از بی‌اعتمادی‌های متقابل را کاهش دهد.

احتمال توافق

در مجموع مساله غنی‌سازی اورانیوم در ایران به نقطه‌ای حساس رسیده است. از یک سو، برخی سایت‌های هسته‌ای هدف حمله قرار گرفته‌اند و تهران این حق را برای خود قائل است که مسیر غنی‌سازی را از سر بگیرد. از سوی دیگر، آمریکا خواستار تضمین‌های جدی درباره عدم تولید سلاح هسته‌ای در ایران است. اگر دو طرف بتوانند بر سر سطح غنی‌سازی، سرنوشت اورانیوم ۶۰ درصد و لغو مؤثر تحریم‌ها به وجه مشترک برسند، رسیدن به یک توافق جدید هرچند دشوار اما دور از ذهن نخواهد بود.